

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19059

Tarih : 21.07.2026

10/4421

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2026 yılı boyunca Hakkâri'de art arda yaşanan intiharlar ve şüpheli ölümler, yaşam hakkının korunmasına ilişkin kamusal yükümlülüklerin bütün yönleriyle ele alınmasını zorunlu kılan ciddi bir toplumsal sorun haline gelmiştir. Farklı yaş gruplarından kadınların, gençlerin ve yaşlı yurttaşların yaşamını yitirdiği bu olaylar; yalnızca adli soruşturmalar kapsamında değerlendirilemeyecek, halk sağlığı, sosyal politika, ruh sağlığı hizmetleri, yoksulluk, işsizlik ve toplumsal kırılmaların birlikte incelenmesini gerektiren çok boyutlu bir kamusal mesele niteliği taşımaktadır. Yaşam hakkının etkin biçimde korunması, şüpheli ölümlerin eksiksiz şekilde aydınlatılması, intiharların önlenmesine yönelik koruyucu kamu politikalarının geliştirilmesi ve Hakkâri'de giderek ağırlaşan sosyal sorunların bütüncül bir yaklaşımla araştırılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İhtüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

2026 yılı boyunca başta Hakkâri olmak üzere bölge kentlerinde peş peşe yaşanan intiharlar ile şüpheli ölümler, yaşam hakkının korunmasına ilişkin kamusal yükümlülüklerin bütüncül biçimde ele alınmasını zorunlu kılan ciddi bir toplumsal sorun hâline gelmiştir. Ocak ayından itibaren Hakkâri Merkez, Şemdinli ve Durankaya'da meydana gelen intihar ve şüpheli ölüm vakalarının ardından; Şubat, Mayıs ve Haziran aylarında farklı yaş gruplarındaki kadınların ve gençlerin yaşamlarını yitirdiği olaylar kamuoyunda derin kaygı yaratmıştır. Son olarak 15 Temmuz 2026 tarihinde Çukurca'nın Üzümlü Köyü'nde yaşayan R.K.'nin Zap Suyu'nda şüpheli şekilde yaşamını yitirmiş halde bulunması, aynı gün Van'ın İpekyolu ilçesinde R.E.'nin şüpheli şekilde yaşamını yitirmiş halde bulunması, 16 Temmuz'da Hakkâri Merkez Kıran Mahallesi'nde yaşayan H.Ç.'nin, 17 Temmuz'da ise Şemdinli'nin Beyyurdu Köyü'nde yaşayan H.C.'nin şüpheli şekilde yaşamını yitirmesi, bölgede art arda yaşanan bu vakaların yalnızca adli süreçlerle sınırlı değerlendirilemeyeceğini bir kez daha ortaya koymuştur.

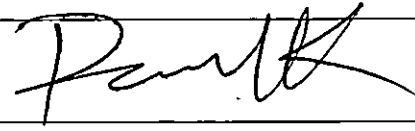
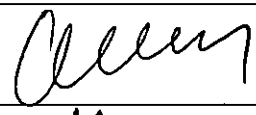
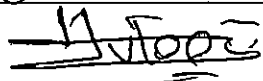
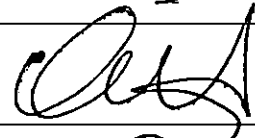
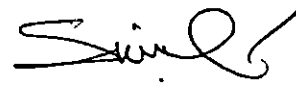
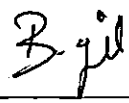
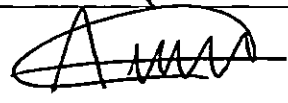
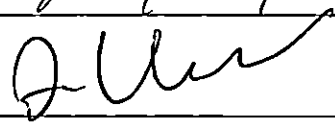
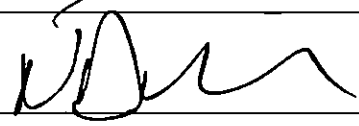
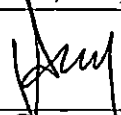
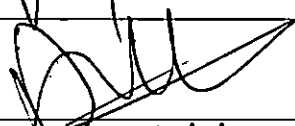
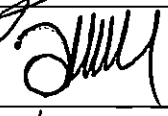
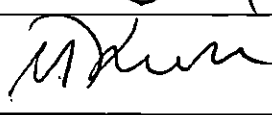
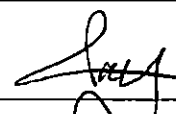
Her bir yaşam kaybı, geride yalnızca cevap bekleyen sorular değil; aynı zamanda yaşam hakkının korunmasına ilişkin kamu kurumlarının önleyici sorumluluklarının ne ölçüde yerine getirildiğine dair güçlü bir tartışma bırakmaktadır. Özellikle kadınların yaşamını yitirdiği olayların büyük bir bölümünün şüpheli ölüm olarak kayıtlara geçmesi ve bazı vakalarda kamuoyunu tatmin edecek düzeyde açıklık sağlanamaması, etkin soruşturma yükümlülüğü ile hakikatin ortaya çıkarılması bakımından ciddi kaygılar doğurmaktadır. Şüpheli ölümlerin bütün yönleriyle aydınlatılması, yalnızca ceza adaletinin değil, toplumun adalet duygusunun ve kamu kurumlarına duyulacak güvenin korunmasının da temel koşullarından biridir.

Öte yandan uluslararası halk sağlığı ve insan hakları literatürü; intiharların ve yaşamdan kopuş süreçlerinin yalnızca bireysel nedenlerle açıklanamayacağını, yoksulluk, işsizlik, sosyal dışlanma, ruh sağlığı hizmetlerine erişim güçlüğü, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, ekonomik güvencesizlik ve uzun süreli toplumsal travmaların bu süreçleri doğrudan etkilediğini ortaya koymaktadır. Hakkâri'de yıllardır devam eden ekonomik daralma, gençlerin gelecek beklentilerindeki aşınma, kadınların çok yönlü eşitsizliklerle karşı karşıya kalması ve uzun yıllara yayılan çatışmalı sürecin toplumsal hafızada bıraktığı izler, yaşamı koruyan sosyal dayanışma mekanizmalarını zayıflatmaktadır. Bu nedenle yaşanan ölümler, yalnızca bireysel yaşam öykülerine indirgenemeyecek; sosyal politika, halk sağlığı, istihdam, ruh sağlığı hizmetleri ve sosyal koruma mekanizmalarının birlikte değerlendirilmesini gerektiren çok boyutlu bir kamusal sorumluluk alanı olarak ele alınmalıdır.

Anayasa ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri uyarınca devletin yükümlülüğü, yalnızca ölüm olaylarını soruşturmakla sınırlı değildir. Devlet aynı zamanda yaşamı koruyan sosyal, ekonomik ve psikolojik destek mekanizmalarını güçlendirmek, risk altındaki grupları erken dönemde tespit etmek, şüpheli ölümleri etkili ve şeffaf biçimde soruşturmak ve benzer yaşam kayıplarını önleyecek kamu politikalarını hayata geçirmekle yükümlüdür. Hakkâri'de art arda yaşanan intiharlar ve şüpheli ölümler karşısında yaşam hakkını önceleyen koruyucu, önleyici ve disiplinler arası kamu politikalarının ivedilikle hayata geçirilmesi; olayların tüm yönleriyle araştırılması, şüpheli ölümlerin etkin ve şeffaf biçimde aydınlatılması, intiharlara yol açan toplumsal, ekonomik ve psikososyal nedenlerin ortaya konulması ile benzer yaşam kayıplarının önlenmesine yönelik bütüncül politikaların

geliştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve ilgili bakanlıkların gecikmeksizin gerekli girişimlerde bulunması yaşamsal bir zorunluluktur.

Yaşam hakkının etkin biçimde korunması, şüpheli ölümlerin eksiksiz şekilde aydınlatılması, intiharların önlenmesine yönelik koruyucu kamu politikalarının geliştirilmesi ve Hakkâri'de giderek ağırlaşan sosyal sorunların bütüncül bir yaklaşımla araştırılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	PERİHAN KOCA DOĞAN	MERSİN	
3	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
4	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
5	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
6	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
7	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
8	CELAL FIRAT	İSTANBUL	
9	SİNAN ÇİFTYÜREK	VAN	
10	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
11	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	NEJLA DEMİR	AĞRI	
14	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
15	ALİ BOZAN	MERSİN	
16	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
17	GÜLDEREN VARLI	VAN	
18	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
19	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	